

A mesélő Aggtelek

A világ legkiterjedtebb barlangjai közé tartozik a Bükk mélyén nyújtózó Baradla; cseppköveinek szépsége — állítják sokan — az elsővel vetekszik. Az aggteleki cseppkőbarlangot — mert hiszen leggyakrabban így emlegetjük a hegy labirintusát — már az ősember is felfedezte, mind mélyebbre merészkedett a természetes bejáraton, hogy oltalmat és friss ivóvizet találjon. Fáklyája sok helyütt feketére festette a díszes köveket. Manapság fényzőrök világítják meg a teremnek beillő tágas üregeket. Egyikük — ahol eszményi az akusztika, és alkalmanként hangversenyeket tartanak — akkora, hogy két nagyobb színház beleférne mindenestül.

Csónaktúra a barlangban

A mintegy ezer nézőt befogadó széksorok mögött csónakázni lehet. Akkumulátorral működtetett kis hajók szállítják az érdeklődőket a barlang látványosabb ágiba. Itt gyűlnek össze ugyanis a környék vizei, csinos kis tavat alkotva, amelyet két patak táplál szüntelenül.

Azok sem csalódnak, akik a jósvafői bejáraton érkeznek a Baradlába. Ezen a szakaszon csak 1923-ban nyitottak mesterséges kaput, így fáklyák sohasem kormozhatták be a cseppkő díszleteket. És a kövek nemcsak fehérebbek, hanem üdébbek is. Nedveségtől gyöngyöznek, mert a cseppképződés ma is tart, s a többi közt olyan különlegesség fogadja a látogatót, mint a csillagvizsgáló, a 25 méter magas, zömök, felfelé keskenyedő óriás cseppkő.

Az aggteleki cseppkőbarlang és környéke igazi látványosság. Az ember azt gondolná, hogy ez az értékes természeti kincsünk kedvelt idegenforgalmi nevezetesség, ahová mindenünnen özönlenek a turisták. Ladányi József megyei tanácselnök azonban még néhány éve is azt panaszolta: évről évre növekszik ugyan az érdeklődés, a látogatottság mégis elmarad a kívánttól. Pedig a tanács nem sajnálja a pénzt, minden esztendőben tetemes összegeket költenek a világítás korszerűsítésére, a belső közlekedés javítására, szálláshelyekre, kereskedelmi ellátásra.

A vidék tagadhatatlanul az ország távoli szegletében fekszik, messze a közlekedési központoktól, és Miskolcra is jó órát kell autózni. Így aztán az utazási irodák viszonylag kevés vendéget ka-

lauzolnak ide. Meglehet, a propaganda is nehézkes, hiszen sokan még hazánkban sem tudják: mi mindent rejt a Bükk: Aggteleket és Jósvafőt tulajdonképpen a természetkedvelők szűkebb csoportja keresi fel rendszeresen. Az is igaz, hogy a hegy labirintusa — bármennyire lebilincselő is — nem készíti a turistát tartós maradásra. Azt pedig nem mindenkinek a pénztárcája engedi meg, hogy a Cseppkő Szállót vagy a Tengerszemet több napra igénybe vegye.

250 ezer vendég

— Az olcsóbb szálláshelyek hoznak változást — halljuk Lelik Jánostól, a Borsod megyei tanács kereskedelmi osztályának vezetőjétől. — Aggteleken kempinget alakítottunk ki, és mellette húszegynéhány, villanyal fűthető faház áll.

Meg is nőtt az érdeklődés, az idén egyes időszakokban, késő tavasszal és kora ősszel már inkább a vendégek elhelyezése okozott gondot. A barlangtúrákra pedig esetenként olyan népes csoportok jelentkeznek, hogy a vezetőnek elkél a hangosbeszélő is.

— Másik „ászunk” a domical határátkelőhely megnyitása — egészíti ki az előbbieket az osztályvezető. — Az illetékes csehszlovák és magyar szervek kétoldalú megállapodása alapján a barlang látogatásához nem kell útlevél.

Az idén az év végéig mintegy 250 ezer vendégre, azaz rekordlátogatásra számítanak a Baradlában. És a tanácsnál szövögetik az újabb terveket: Aggteleken strandfürdő épül majd. A hegyi labirintus vonzereje azonban egyéb okokból is növekvő. Az ötvenes években fedezték fel az egyik zárt barlangüreget, a Béke-barlangot, s a feltárást végzők között több légzőszervi beteg akad: ők hetek múltán meglepetve észlelték a levegő jótékony hatását.

Látványosság és gyógyhely

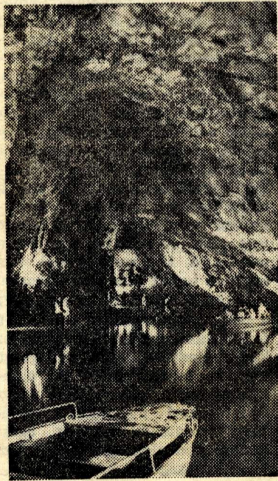
A Béke-barlangot azóta rendszeresen felkeresik az asztmások és más légúti betegségben szenvedők, nem is eredménytelenül. A klímaszakemberek szerint ez az egyenletes, 10,5 fokos hőmérséklettel és a páradús, tiszta levegővel magyarázható.

S az orvosok ehhez még hozzátesszik: a nagy mennyiségű kalcium, az átlagosnál nagyobb széndioxid-tartalom, az oldott ásványi anyagok stb. kedvezően hatnak; a minimális mennyiségű szennyeződést „köpennyel” borítja be és hatástalanítja a vízpára.

Bár a legilletékesebb szakorvosok véleménye megoszlik abban, hogy az allergiás megbetegedések milyen válfajainál hatásos egyértelműen a barlangterápia, az mindenesetre bizonyos, hogy a betegek nagyobb része megkönnyebbülten távozik, és kevesebb gyógyszerrel fogaszt az orvosi ellenőrzés mellett végzett háromhetes kúrát után. És Jósvafő környékét az Egészségügyi Minisztérium már korábban gyógyhelyé nyilvánította. Egyidejűleg sajnos csak kevés beteg veheti igénybe a jótékony üreget — csak annyi, amennyit meg elbír a barlang levegője. A befogadóképesség tehát nem növelhető, a betegek szállásának téli-és nyári biztosítása viszont megoldandó, soron levő ügy.

A vén Baradla mindig hallat valamit magáról.

Palkó Sándor

Vízi út a sziklák között.